

THE PRESENT SIMPLE TENSE

(SADAŠNJE PROSTO VREME)

FORMA

Ovo je prost glagoski oblik, tj. u potvrdnom obliku se sastoji samo od jednog(glavnog) glagola.

e.g. He speaks French.

a) POTVRDNI OBLIK

-gradi se od infinitiva glagola (glagolske osnove) bez ikakvih nastavaka, osim u 3.licu jednine , kada se dodaje na glagol nastavak -(E)S

1. work 1. work

2. work 2. work

3. works 3. work

e.g. I work in a hospital.

e.g. She buys expensive clothes.

Izuzeci: Sadašnje vreme glagola TO BE(BITI) je nepravilno u svim licima(*AM, IS, ARE*), a glagol TO HAVE je nepravilan u 3.licu jednine(*HAS*)

b) UPITNI OBLIK

-gradi se uvođenjem pomoćnog glagola DO/DOES(3.1.j.) ispred subjekta rečenice , dok iza subjekta ostaje glagol u infinitivu.

DO/DOES + S + INFINITIVE ili

(UPITNA REČ) + DO/DOES + S + INFINITIVE

e.g. Do you work in a hospital?

e.g. What (kind of clothes) does she buy?

Izuzetak je glagol TO BE koji upitni oblik gradi inverzijom. (*Are you a student?*)

c) ODRIČNI OBLIK

-gradi se uvođenjem pomoćnih glagola DON'T/ DOESN'T iza subjekta a ispred glagola u infinitivu.

S + DON'T/ DOESN'T + INFINITIVE

e.g. *I don't work in the hospital.*

e.g. *She doesn't buy expensive clothes.*

Izuzetak je glagol TO BE (*She isn't a student.*)

ZNAČENJE

Ovo vreme ima sledeća značenja tj. upotrebe:

1. Koristi se da izrazi radnju koja se dešava s vremena na vreme, koja je uobičajena ili se često ponavlja. Priloške odredbe za vreme uz koje se ovo vreme koristi stoga mogu biti sledeće:

every..., sometimes, often, usually, on Sundays, twice a year, weekly, once a month, five times a week, daily,

We go to Paris every year.

She is seldom alone.

We have English on Mondays.

Whenever I see him, he runs away.

My mum works in a hospital. She is a nurse.

2. Koristi se da izrazi radnju koja važi za sva vremena, tj. za naučne činjenice.

Water boils at 100 °C.

The sun rises in the east and sets in the west.

The Earth is round.

Dogs have four legs.

3. Koristi se da izrazi buduću radnju koja je fiksna , koja je deo nekog programa i plana (zvanična).

School starts on 1st September.

The stores open at 8 o'clock.

Our winter semester ends in January.

4. U vremenskim rečenicama (temporal clauses)

When he comes, tell him to wait for me.

After we finish our second year, we will go on an excursion.

As soon as they reach home, they will call us.

5. U kondicionalnim rečenicama prvog tipa.

If it rains, I will stay at home.

He won't come unless you call him.

6. U novinskim naslovima, komentarima (prenosima) nekih događaja, opisima procesa.

X passes the ball to Y, Y shoots and scores.

Then we add some powder in the mixture.

Queen arrives for the opening of Parliament.

GRAFEMSKE PROMENE

- Većina glagola dobija nastavak –S u 3. licu jednine.(*work, play,plays, spend...*)
- Nastavak –ES dobijaju sledeći glagoli:
 - glagoli koji se završavaju na **suglasnik i y** (*study, carry, vary*), s tim što se Y ispred –ES menja u I(*studies, carries, varies*)
 - glagoli koji se završavaju na **s, x, ch, sh, zz** (*pass, fix, reach, wash* →*passes, fixes, reaches, washes, buzzes*)
 - go-goes, do-does

THE PRESENT CONTINUOUS TENSE
(THE PRESENT PROGRESSIVE TENSE)
(SADAŠNJE TRAJNO VREME)

FORMA

a) POTVRDNI OBLIK

-gradi se od pomoćnog glagola TO BE u prezentu (**AM, IS, ARE**) i glavnog glagola u obliku sadašnjeg participa (present participle form). Sadašnji particip se gradi dodavanjem nastavaka **-ING** na glagol (working, going, playing...)

S + AM/IS/ARE + V-ING

e.g. *We are watching TV.*

e.g. *The teacher is explaining grammar.*

b) UPITNI OBLIK

-gradi se inverzijom (subjekta i pomoćnog glagola)

(upitna reč) + AM/IS/ARE + S + V-ING

e.g. *Are you watching TV?*

e.g. *What is the teacher explaining ?*

c) ODRIČNI OBLIK

-gradi se dodavanjem odrične reči NOT na pomoćni glagol.

S + AM NOT/ISN'T/AREN'T + V-ING

e.g. *We aren't watching TV.*

e.g. *The teacher isn't explaining grammar.*

ZNAČENJE

Ovo vreme ima sledeća značenja, upotrebe:

1. Koristi za radnju koja traje, događaj koji je u sadašnjem trenutku u toku.

Priloške odredbe za vreme su **now, at this moment.**

I am resting in my chair.

The children are having breakfast.

Listen! Somebody is coming.

2. Koristi se da izrazi radnju koja je privremena, ograničena na neki period vremena koji traje. (today, tonight, these days, temporarily...)

We are living in the country for the time being.

I'm feeling the cold these days.

I'm forgetting my French.

We are having breakfast at the balcony these days/ for the summer.

I usually go to work by car, but today I'm taking a taxi.

3. Koristi se da izrazi buduću radnju koja je utvrđen dogovor, plan, ili odluka.

Is John coming tonight?

I am having my holidays in June.

4. Sa prilogom **always** označava radnju koja se često ponavlja, a koja nervira.

Tom is always losing his keys.

She is always biting her nails.

Why are you always asking me this?!

GRAFEMSKE PROMENE

Kada se na glagol dodaje nastavak –ING, dolazi do sledećih promena u pisanju:

- glagoli koji se završavaju na **suglasnik + e** gube e (*take, make, shave* → *taking, making, shaving*) . Ali: *seeing, freeing..!*
- kod glagola koji se završavaju na jedan suglasnik a prethodni samoglasnik je kratak , a koji su uz to jednosložni ili su višesložni sa akcentom na poslednjem slogu, dolazi do **udvajanja** poslednjeg suglasnika (*stop, run, begin, forget* → *stopping, running, beginning, forgetting*)
- do udvajanja suglasnika dolazi i kod glagola koji se završavaju **na l i** to u britnskom engleskom. (*travelling, signalling, quarrelling*)